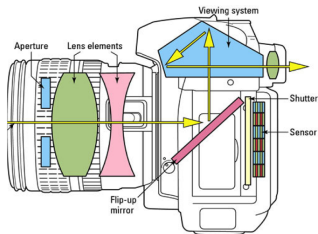

Računarska grafika

Model sintetičke kamere

Vesna Marinković

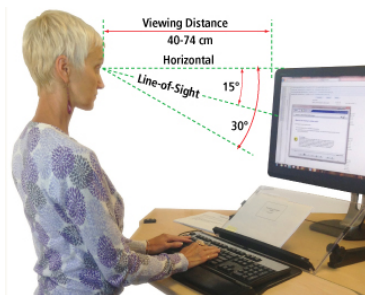
Kamera i scena

- Šta radi fotoaparata?
  - Prima kao ulaz 3D scenu
  - Smešta (tj. projektuje) scenu na 2D medijum
    - filmska rolna (analogna fotografija)
    - niz piksela (digitalna fotografija)
- **Sintetička kamera (fotoaparata)** je oponašanje procesa kojim fotoaparata projektuje 3D scenu u 2D sliku

Vidno polje čoveka

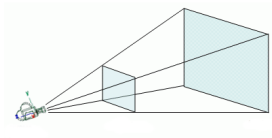
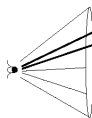
- Čovekovo vidno polje je 180°
- Bez perifernog vida oko 120°
- Računarski monitor na ugodnoj distanci 25° – 30°
- Ekran telefona samo par stepeni

Zapremina pogleda

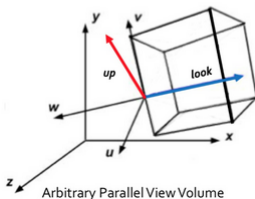
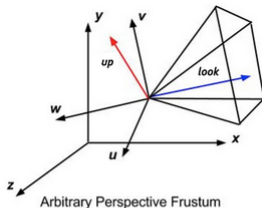
- Potrebno je ograničiti deo prostora koji će biti renderovan
- **Zapremina pogleda** ograničava deo 3D prostora koji se renderuje
  - **zarubljena kupa** – aproksimira ono što vidi oko
  - **zarubljena piramida** – aproksimira konusnu zapreminu pogleda
  - **paralelna zapremina pogleda** – simulira pogled sa veoma velike udaljenosti

cm

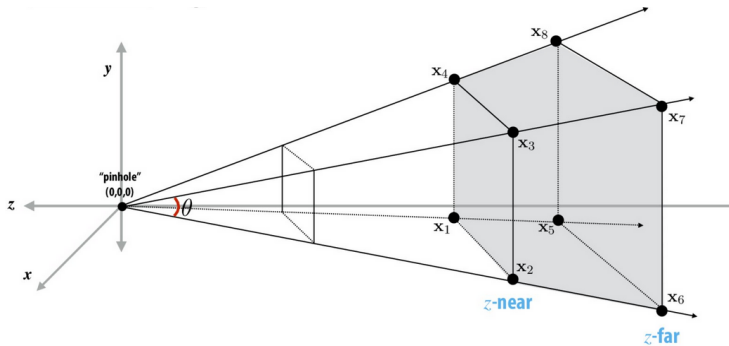
Zapremina pogleda

- Zapremina pogleda je određena
  - oblikom
  - položajem

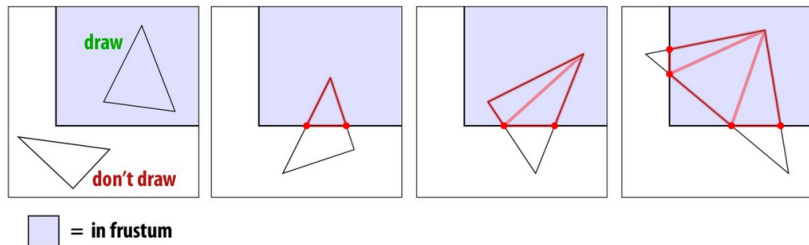
Perspektivna zapremina pogleda

- Perspektivna zapremina pogleda je oblika zarubljene četverostrane piramide (frustum)
- Gornja/donja/leva/desna ravan odsecanja odgovara stranama slike
- Bliža/dalja ravan odsecanja odgovara najbližoj/najudaljenijoj stvari koju želimo da nacrtamo

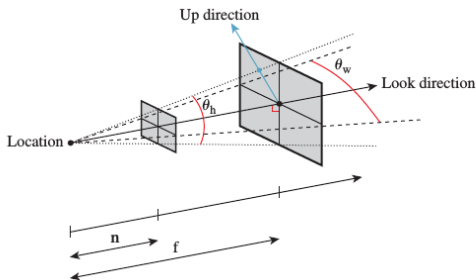
Odsecanje

- **Odsecanjem** se eliminišu trouglovi koji nisu u zapremini pogleda
  - ne treba gubiti vreme i rasterizovati primitive (trouglove) koji se ne vide
  - eliminisanje pojedinačnih fragmenata je skupo (fina granularnost)
  - bolje je eliminisati kompletne primitive (gruba granularnost)

Parametri kamere kod perspektivnog projektovanja

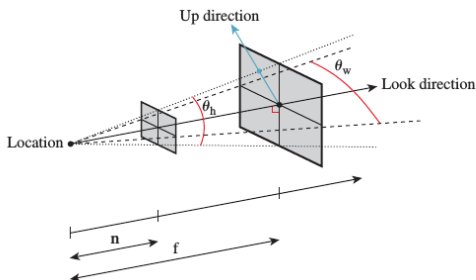
- Pozicija kamere
- Vektor pogleda i vektor nagore
- Vidno polje
- Prednja i zadnja ravan odsecanja

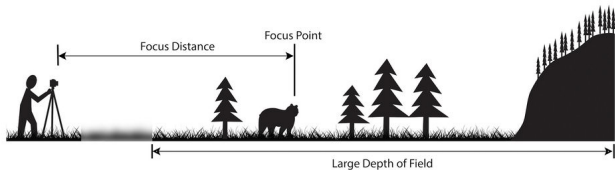
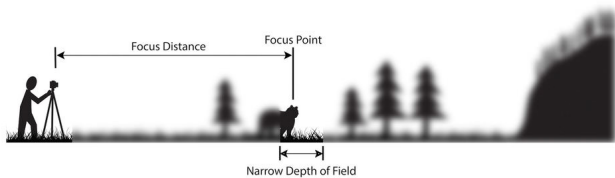
Parametri kamere kod perspektivnog projektovanja

- Pozicija kamere (tačka)
- Vektor pogleda i vektor nagore (dva vektora ili dve tačke)
- Vidno polje (dva ugla)
- Prednja i zadnja ravan odsecanja (dva skalara)

Dodatni parametri realne kamere

- Žižna daljina – rastojanje do tačaka koje su u fokusu
- Dubina vidnog polja – koliko daleko ispred i iza žižne daljine su objekti prihvatljivo oštri

Camera obscura

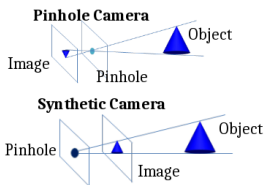
- Mračna kutija sa rupom na jednoj strani kroz koju se slika projektuje na ekran
- Karavađo, Velaskez, da Vinči i drugi hiperrealisti su je koristili za kreiranje svojih remek-dela

<http://thedelightsofseeing.blogspot.com/2010/10/pinhole-photography-and-camera-obscura.html>

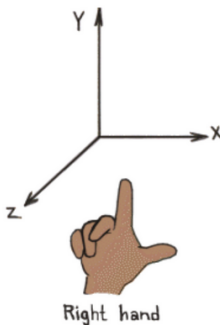
Sintetička kamera vs. camera obscura

- Sintetička kamera je nalik “tačkastoj” (eng. pinhole) kameri
- Tačkasta kamera (camera obscura)
  - umesto sočiva ima malu rupu kroz koju ulaze zraci svetlosti
  - ravan projektovanja je iza rupe
  - slika scene je obrnuta
- Sintetička kamera
  - pozicija kamere predstavlja centar projekcije
  - kamera se nalazi iza ravni projektovanja u odnosu na objekat koji se projektuje

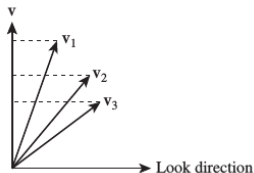
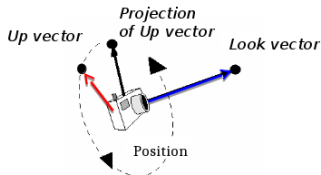
Pozicija kamere

- **Pozicija kamere** označava gde se kamera nalazi u svetskom koordinatnom sistemu
- Koordinatni sistem je pozitivno orijentisan: ako posmatramo ekran i x osa pokazuje udesno a y osa nagore, pozitivni deo z ose biće usmeren ka nama

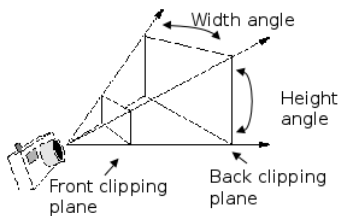
Orientacija kamere: vektor pogleda i vektor nagore

- **Vektor pogleda** ($\vec{look}$)
  - zadaje smer u kom kamera gleda
  - može biti proizvoljan vektor u 3D prostoru
- **Vektor nagore** ($\vec{up}$)
  - određuje za koji ugao je kamera zarotirana oko vektora pogleda (šta je vertikala kamere)
  - vektor nagore ne sme biti kolinearan sa vektorom pogleda, ali ne mora biti upravan na vektor pogleda
  - orijentacija kamere se utvrđuje jediničnim vektorom $\vec{v}$ upravnim na vektor pogleda u ravni određenoj vektorom pogleda i vektorom nagore

Uglovi vidnog polja

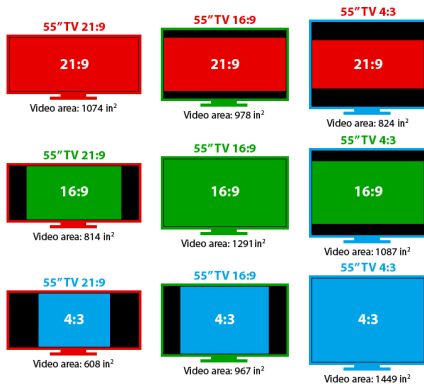
- **Uglovi vidnog polja** opisuju koliki deo scene će stati u zapreminu pogleda (izražavaju se u stepenima)

- Slika dobijena sintetičkom kamerom može biti:
  - kvadratna – potrebno je zadati samo jedan ugao vidnog polja
  - pravougaona – potrebno je zadati ugao posebno za horizontalno, a posebno za vertikalno vidno polje

Uglovi vidnog polja

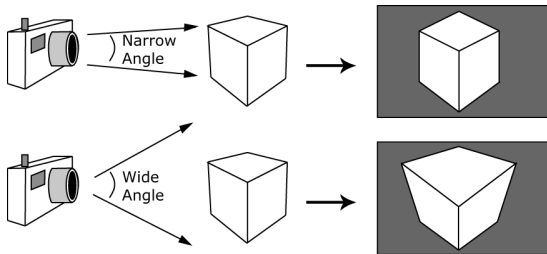
- Ponekad se zadaje horizontalno vidno polje i **odnos širine i visine** (engl. aspect ratio) prozora prikaza (1:1, 4:3, 16:9)
- Dobra praksa je da odnos širine i visine bude isti za prozor pogleda i oblast prikaza da ne bi došlo do istežanja ili suženja slike

Uglovi vidnog polja

- Odabir ugla vidnog polja odgovara procesu kada fotograf bira tip sočiva (širokouglaoni ili teleobjektiv)
- Ovim parametrom se zadaje količina perspektivnog iskrivljenja na slici
  - kod teleobjektiva, dobija se skoro paralelna projekcija i mali je stepen perspektivnog iskrivljenja
  - kod širokouglaonog objektiva je stepen perspektivnog iskrivljenja veliki

Uglovi vidnog polja

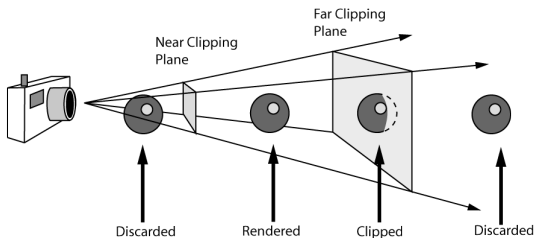
- 1. slika: širokougaoni objektiv (29mm žižna daljina, 30cm udaljenosti)
- 4. slika: teleobjektiv (105mm žižna daljina, 360cm udaljenosti)

<https://petapixel.com/2013/01/11/how-focal-length-affects-your-subjects-apparent-weight-as-seen-with-a-cat/>

Prednja i zadnja ravan odsecanja

- Do sad smo definisali 4 zraka koja se pružaju u beskonačnost i njima su zadate strane tekuće zapremine pogleda
- **Prednja i zadnja ravan odsecanja** su paralelne ravni projektovanja i zadaju se njihovim rastojanjem od pozicije kamere
- Isecaju zarubljenu četvorostranu piramidu pogleda
- Objekti koji se nalaze u okviru ove oblasti biće prikazani na slici, objekti van ove oblasti neće, a za objekte koji presecaju strane ove oblasti radi se odsecanje

Prednja i zadnja ravan odsecanja

- Zašto uvodimo prednju ravan odsecanja?
  - Ne želimo da renderujemo objekte koji su preblizu kameri
    - blokiraju ostatak scene (primer: zrno prašine blizu oka)
    - imali bi visok stepen iskrivljenja
  - Neke primitive mogu da imaju temena i ispred i iza kamere
    - ne očekujemo da vidimo objekte iza kamere
    - zbog perspektivnog preslikavanja bili bi okrenuti naopačke
  - Ograničenje preciznosti bafera dubine
    - dubine čuvamo kao vrednosti u pokretnom zarezu
    - brojevi u pokretnom zarezu imaju veću rezoluciju oko 0
- Zašto uvodimo zadnju ravan odsecanja?
  - Ne želimo da renderujemo objekte koji su predaleko od kamere
    - daleki objekti nisu vizuelno značajni, a uzimaju vreme za renderovanje
    - različiti delovi objekta se mogu preslikavati u jedan isti piksel
- Potrebno je dobro postaviti ove dve ravni odsecanja (ni preblizu ni predaleko od kamere)

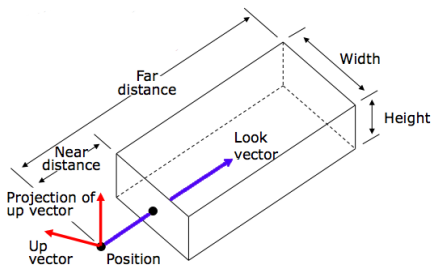
Prednja i zadnja ravan odsecanja u industriji igara

- **Problem:** Dok se tokom igre pomeramo unapred udaljeni objekat se odjednom pojavljuje u pozadini
- Rešenje ranije: objekti u pozadini se renderuju korišćenjem pozadinske magle i postepeno se pojavljuju prilikom prilaska objektu
- Rešenje danas: udaljeni objekti se renderuju sa manjim nivoom detaljnosti

Zapremina pogleda kod paralelnog projektovanja

- Parametri sintetičke kamere kod paralelnog projektovanja su isti kao kod perspektivnog projektovanja, osim što umesto uglova vidnog polja zadajemo visinu i širinu zapremine pogleda
- Paralelna zapremina pogleda je paralelepiped (ne nužno kvadar)

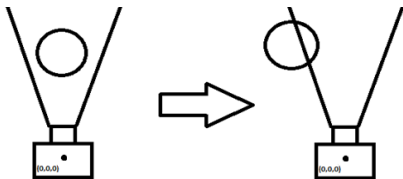

Zapremina pogleda kod paralelnog projektovanja

- Objekti se prikazuju u istoj veličini koliko god bili udaljeni od kamere jer su svi projekтивni zraci međusobno paralelni
- Skraćenje je uniformno i zavisi od ugla koji zraci projekcije zahvataju sa ravni projekcije
- Prednosti rada sa paralelnom zapreminom pogleda
  - jednostavnije odsecanje
  - jednostavniji testovi vidljivosti
  - jednostavnije je projektovati 3D scenu u 2D ravan projekcije jer nema perspektivnog skraćnja

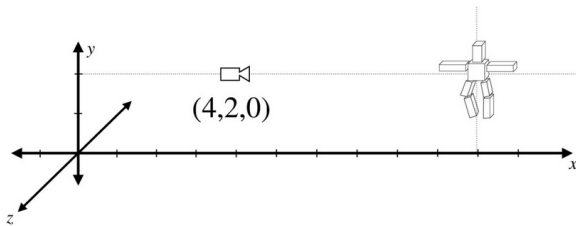
Transformisanje kamere

- U opštem slučaju i kamera i objekti na sceni mogu se nezavisno transformisati, tj. pomerati
- U restriktivnijem modelu kamera ostaje fiksirana na jednoj poziciji – da bismo “transformisali kameru” potrebno je primeniti **inverzne transformacije** na objekte na sceni

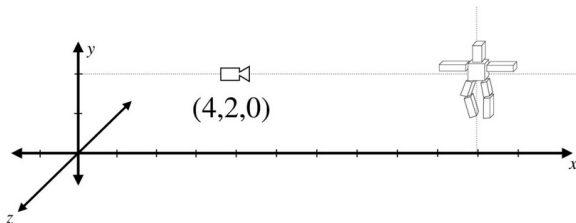

Jednostavna transformacija kamere

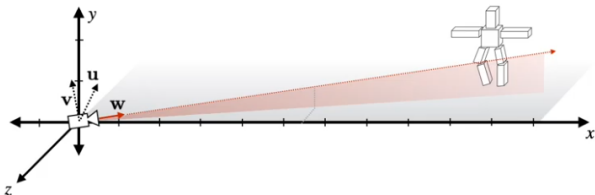
- Razmotrimo scenario u kom se kamera nalazi na poziciji $(4, 2, 0)$ i gleda u pozitivnom smeru x ose
- Koordinate objekta izražene su u svetskom koordinatnom sistemu
- Kojom transformacijom se objekat dovodi u koordinatni sistem gde je kamera u koordinatnom početku i gleda u negativnom smeru z ose?

Jednostavna transformacija kamere

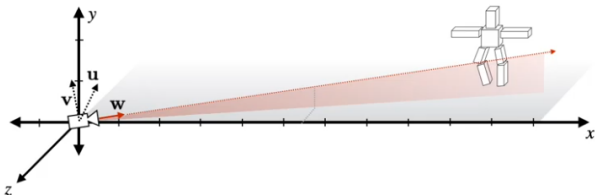
- Razmotrimo scenario u kom se kamera nalazi na poziciji $(4, 2, 0)$ i gleda u pozitivnom smeru x ose
- Koordinate objekta izražene su u svetskom koordinatnom sistemu
- Kojom transformacijom se objekat dovodi u koordinatni sistem gde je kamera u koordinatnom početku i gleda u negativnom smeru z ose?
  - Transliranjem temena objekta za vektor $(-4, -2, 0)$
  - Rotacijom oko y ose za $\pi/2$ dobija se pozicija objekta u novom koordinatnom sistemu u kom kamera gleda duž negativnog smera z ose

Opšta transformacija kamere

- U opštem slučaju kamera gleda u smeru $w \in \mathbb{R}^3$
- Kojom transformacijom se objekat dovodi u koordinatni sistem u kom kamera gleda u negativnom smeru z ose?

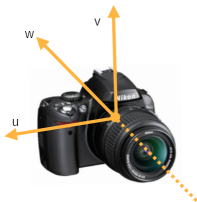
Opšta transformacija kamere

- U opštem slučaju kamera gleda u smeru $w \in \mathbb{R}^3$
- Kojom transformacijom se objekat dovodi u koordinatni sistem u kom kamera gleda u negativnom smeru z ose?
  - Konstruišem neki vektor v upravnan na w i u kao $u = w \times v$
  - Gradimo matricu R : koordinate vektora u, v i $-w$ pišemo po kolonama
  - R je matrica rotacije jer se koordinatni početak čuva, prave se slikaju u prave, rastojanja se čuvaju
  - Preslikava jedinične vektore u smeru x, y i z ose u vektore u, v i $-w$
  - Kameru transformišemo primenom inverznih operacija na objekte
  - Inverz od R je R^T : koordinate vektora u, v i $-w$ pišemo po vrstama

Izgradnja koordinatnog sistema kamere

- **Koordinatni sistem kamere** (u, v, w) je pozitivno orijentisani, ortonormirani koordinatni sistem koji ima koordinatni početak u poziciji kamere i za koji važi:
  - w je jedinični vektor suprotno orijentisan od vektora pogleda (vektor pogleda leži duž negativne w ose)
  - v je komponenta vektora nagore upravna na vektor pogleda, normalizovan na jediničnu dužinu
  - u je jedinični vektor upravna na vektore v i w

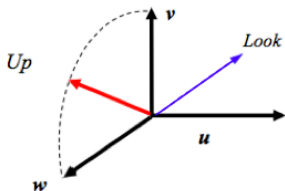
- **Zadatak:** na osnovu pozicije kamere, vektora pogleda i vektora nagore izgraditi koordinatni sistem kamere (u, v, w)

Izgradnja koordinatnog sistema kamere

- Do vektora $\vec{w}$ jednostavno dolazimo:

$$\vec{w} = \frac{-\vec{look}}{\|\vec{look}\|}$$

- Vektor $\vec{v}$ konstruišemo na sledeći način:
  - od vektora $\vec{up}$ oduzimamo komponentu u smeru vektora $\vec{w}$
  - normiramo dobijeni vektor

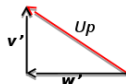
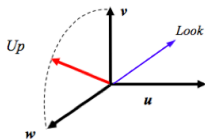

Izgradnja koordinatnog sistema kamere

- Oduzimanjem w komponente od vektora $\vec{u}\vec{p}$ dobijamo vektor $\vec{v}'$ koji dalje normalizujemo

$$\vec{v}' = \vec{u}\vec{p} - \vec{w}', \quad \vec{w}' = \text{proj}_{\vec{w}} \vec{u}\vec{p} = (\vec{u}\vec{p} \cdot \vec{w}) \vec{w}$$

$$\vec{v}' = \vec{u}\vec{p} - (\vec{u}\vec{p} \cdot \vec{w}) \vec{w}, \quad \vec{v} = \frac{\vec{v}'}{\|\vec{v}'\|}$$

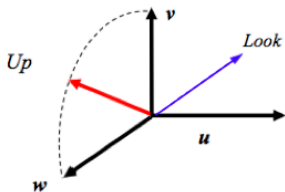

- $\vec{u}$ računamo tako da (u, v, w) bude pozitivno orijentisan koordinatni sistem

$$\vec{u} = \vec{v} \times \vec{w}$$

Izgradnja koordinatnog sistema kamere

$$\begin{aligned}\vec{w} &= \frac{-\vec{look}}{\|\vec{look}\|} \\ \vec{v} &= \frac{\vec{up} - (\vec{up} \cdot \vec{w})\vec{w}}{\|\vec{up} - (\vec{up} \cdot \vec{w})\vec{w}\|} \\ \vec{u} &= \vec{v} \times \vec{w}\end{aligned}$$

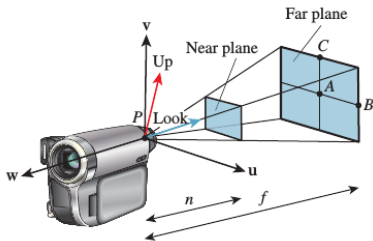

Određivanje koordinata tačaka na zapremni pogleda

- Izračunajmo koordinate tačaka A , B i C na zadnjoj ravni odsecanja perspektivne zapremine pogleda
- Neka je P pozicija kamere
- A se nalazi u smeru vektora $-\vec{w}$ na rastojanju f od tačke P

$$\vec{PA} = -f \cdot \vec{w}$$

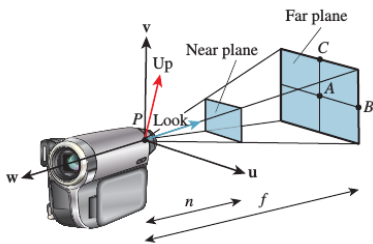
Određivanje koordinata tačaka na zapremni pogleda

- $\triangle PAB$ je pravougli: AB je naspram polovine ugla horizontalnog vidnog polja i na rastojanju je f od P , stoga važi:

$$\tan \frac{\theta_h}{2} = \frac{|AB|}{f}, \quad \theta_h = \theta_h^{deg} \frac{\pi}{180}$$

$$|AB| = f \cdot \tan \frac{\theta_h}{2}$$

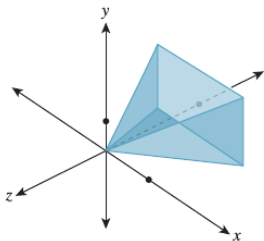
- $|AC|$ se analogno izražava kao funkcija vertikalnog vidnog polja θ_v

Određivanje koordinata tačaka na zapremini pogleda

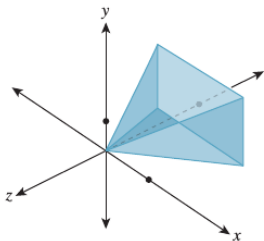
$$\begin{aligned}A &= P - f \cdot \vec{w} \\B &= A + f \cdot \tan \frac{\theta_h}{2} \vec{u} = P + f \cdot \tan \frac{\theta_h}{2} \vec{u} - f \cdot \vec{w} \\C &= A + f \cdot \tan \frac{\theta_v}{2} \vec{v} = P + f \cdot \tan \frac{\theta_v}{2} \vec{v} - f \cdot \vec{w}\end{aligned}$$

Standardna (kanonska) perspektivna zapremina pogleda

- Cilj: standardizovati veličinu i poziciju zapremine pogleda
- **Standardna perspektivna zapremina pogleda** je piramida koja ima granice od -1 do 1 po x i y osi i od 0 do -1 po z osi

Standardna (kanonska) perspektivna zapremina pogleda

- Cilj: standardizovati veličinu i poziciju zapremine pogleda
- Standardna perspektivna zapremina pogleda je piramida koja ima granice od -1 do 1 po x i y osi i od 0 do -1 po z osi
- Pozicija kamere $P(0, 0, 0)$
- $\text{look} = (0, 0, -1)$, $\vec{v} = (0, 1, 0)$
- Zadnja ravan odsecanja $z = -1$, prednja ravan se diskutuje kasnije

Transformacija proizvoljne perspektivne zapremine pogleda u standardnu perspektivnu zapreminu pogleda

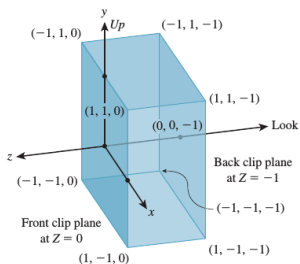
- Transformacija proizvoljne perspektivne u standardnu perspektivnu zapreminu pogleda je **afina transformacija** u 3D i kao takva određena je slikama četiri nekomplanarne tačke:
  - P se slika u $(0, 0, 0)$
  - A se slika u $(0, 0, -1)$
  - B se slika u $(1, 0, -1)$
  - C se slika u $(0, 1, -1)$
- Tačke zadnje ravni odsecanja transformišu se u ravan $z = -1$
- Rastojanja duž zraka iz P do A transformišu se linearno te važi:
$$n : f = z : -1$$
- Tačke sa prednje ravni odsecanja transformišu se u ravan $z = -n/f$
- Na ovaj način sve što se dalje radi je nezavisno od parametara kamere

Matrica transformacije proizvoljne perspektivne zapremine pogleda u standardnu perspektivnu zapreminu pogleda

- Izvodimo transformaciju korak po korak
  - koristimo poziciju kamere, vektore $\vec{look}$ i $\vec{up}$ da odredimo (u, v, w) koordinatni sistem kamere
  - primenjujemo translaciju kojom tačku P slikamo u koordinatni početak
  - primenjujemo odgovarajući broj rotacija oko koordinatnih osa tako da se (u, v, w) ose poravnaju sa (x, y, z) – matrica koja po vrstama sadrži koordinate vektora u, v, w
  - primenjujemo skaliranje po z osi tako da se zadnja ravan odsecanja $z = -f$ preslika u $z = -1$
  - izvodimo skaliranje po x i y osi tako da visina i širina frustuma bude 2

$$M_{persp} = \begin{bmatrix} \frac{1}{f \tan \frac{\theta_h}{2}} & 0 & 0 & 0 \\ 0 & \frac{1}{f \tan \frac{\theta_v}{2}} & 0 & 0 \\ 0 & 0 & \frac{1}{f} & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} u_x & u_y & u_z & 0 \\ v_x & v_y & v_z & 0 \\ w_x & w_y & w_z & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & -x_p \\ 0 & 1 & 0 & -y_p \\ 0 & 0 & 1 & -z_p \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

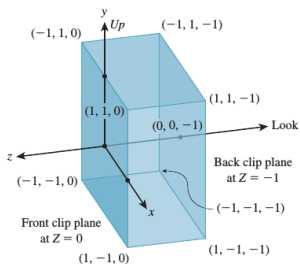
Standardna (kanonska) paralelna zapremina pogleda

- Standardna paralelna zapremina pogleda je pravougaoni paralelepiped čije granice idu od -1 do 1 po x i y osi i od 0 do -1 po z osi

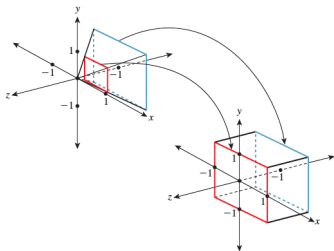
Standardna (kanonska) paralelna zapremina pogleda

- Standardna paralelna zapremina pogleda je pravougaoni paralelepiped čije granice idu od -1 do 1 po x i y osi i od 0 do -1 po z osi
- $\vec{look} = (0, 0, -1)$, $\vec{v} = (0, 1, 0)$
- Prednja ravan odsecanja $z = 0$, a zadnja ravan $z = -1$

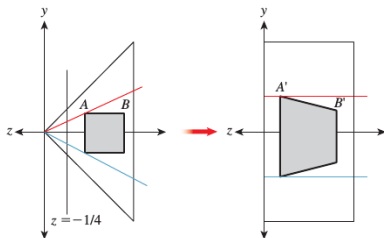
Transformacija standardne perspektivne zapremine pogleda u standardnu paralelnu zapreminu pogleda

- Cilj: pojednostaviti projektovanje, odsecanje i određivanje vidljivih površi
- Transformišemo deo standardne perspektivne zapremine pogleda između prednje i zadnje ravni odsecanja (između $z = -n/f$ i $z = -1$) u standardnu paralelnu zapreminu pogleda (između $z = 0$ i $z = -1$) tako da sačuvamo relativnu dubinu ključnu za određivanje vidljivih površi
- Koristimo **projektivnu transformaciju** kojom se zraci koji prolaze kroz perspektivnu zapreminu pogleda ka koordinatnom početku transformišu u zrake koji prolaze kroz paralelnu zapreminu pogleda ka xy ravni u pozitivnom smeru z ose

Transformacija standardne perspektivne zapremine pogleda u standardnu paralelnu zapreminu pogleda

- Perspektivno projektovanje je oblika: $(x, y, z) \rightarrow (x/z, y/z, 1)$
- Paralelno projektovanje je oblika: $(x, y, z) \rightarrow (x, y, 1)$
- Finalni rezultat projektovanja na ova dva načina je isti. Intuicija:
  - I tačka B i tačka B' su zaklonjene bližom ivicom kvadrata/trapeza
  - Što je objekat bliži prednjoj ravni odsecanja to će više biti uvećan – bliži objekti se prikazuju veći, a dalji manji
  - Paralelne prave u perspektivnoj zapremini konvergiraju ka tački nedogleda

Matrica transformacije standardne perspektivne zapremine pogleda u standardnu paralelnu zapreminu pogleda

- Označimo z-koordinatu prednje ravni odsecanja standardne perspektivne zapremine pogleda sa $c = -n/f$
- Transformacije standardne perspektivne u standardnu paralelnu zapreminu pogleda nije afina

$$M_{pp} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1/(1+c) & -c/(1+c) \\ 0 & 0 & -1 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & f/(f-n) & n/(f-n) \\ 0 & 0 & -1 & 0 \end{bmatrix}$$

- S obzirom na to da ćemo u nekom trenutku homogenizovati koordinate, možemo sve elemente matrice pomnožiti sa $f - n$:

$$M_{pp} = \begin{bmatrix} f-n & 0 & 0 & 0 \\ 0 & f-n & 0 & 0 \\ 0 & 0 & f & n \\ 0 & 0 & -(f-n) & 0 \end{bmatrix}$$

Provera matrice transformacije

- Razmotrimo gornje desno prednje teme zarubljene piramide: ono ima koordinate $(-c, -c, c)$

$$\begin{bmatrix} f-n & 0 & 0 & 0 \\ 0 & f-n & 0 & 0 \\ 0 & 0 & f & n \\ 0 & 0 & -(f-n) & 0 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} -c \\ -c \\ c \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -c(f-n) \\ -c(f-n) \\ cf+n \\ -(f-n)c \end{bmatrix}$$

- Nakon homogenizacije dobija se:

$$\begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ \frac{cf+n}{-(f-n)c} \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix}$$

- Dakle, slika gornjeg desnog prednjeg temena standardne perspektivne zapremine pogleda je gornje desno prednje teme standardne paralelne zapremine pogleda
- Slično važi za ostala temena

Preslikavanje z koordinate u različitim interfejsima

- Transformisali smo geometriju scene u standardnu paralelnu zapreminu pogleda
- Različite grafičke aplikacije očekuju različite opsege z vrednosti:
  - OpenGL: $[-1, 1]$
  - Direct3D: $[0, 1]$
- Preslikavamo opseg $[0, -1]$ po z u opseg $[-1, 1]$ narednim nizom transformacija:
  - skaliranje za faktor -2 po z osi: $[0, -1] \rightarrow [0, 2]$
  - translacija za -1 duž z ose: $[0, 2] \rightarrow [-1, 1]$
- Matrica podešavanja opsega z koordinata:

$$M_z = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -2 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

- Ukupna matrica: $M_z \cdot M_{pp} \cdot M_{persp}$

Prednosti rada sa standardnom paralelnom zapreminom pogleda

- Umesto da se vrši odsecanje svetskih koordinata u odnosu na **proizvoljnu** zapreminu pogleda kamere, svetske koordinate se transformišu u **standardnu** zapreminu pogleda u kojoj su odsecanja jednostavnija:
  - u odnosu na ravni $x = 1$, $x = -1$, $y = 1$, $y = -1$, $z = 1$, $z = -1$
- Projekcija na ravan slike nije projekcija na **proizvoljnu** ravan u 3D prostoru, već na ravan određenu **standardnom** paralelnom zapreminom pogleda, te je jedino potrebno “zaboraviti” z koordinatu
- Određivanje vidljivih površi je jednostavnije: samo se porede z koordinate

